

Preddiplomski studij arheologije

Ime nastavnika: dr. sc. Tihomila Težak-Gregl, red. prof.

Naziv kolegija: Uvod u prapovijesnu arheologiju

Status kolegija: obvezatan

Oblik nastave: predavanje

Broj ECTS bodova: 5

Ciljevi kolegija: Uvođenje studenata u problematiku arheologije općenito, upoznavanje sadržaja i metoda rada. Stjecanje općeg uvida u arheološke grane, upoznavanje osnovnih arheoloških pojmova, u prvom redu onih vezanih uz prapovijesnu arheologiju kako bi se u konkretnim kolegijima mogla savladati osnovna obilježja pojedinih prapovijesnih razdoblja i uočiti dinamika razvoja prapovijesnih kulturnih fenomena u širem europskom prostoru.

Sadržaj kolegija: Određenje arheologije i prapovijesne arheologije kao znanosti, njezin sadržaj, ciljevi i zadaci. Povijesni pregled razvitka prapovijesne arheologije. Podjela arheologije temeljem kronoloških, etničkih ili prostornih kriterija, arheološke specijalizacije. Periodizacija prapovijesne arheologije, kriteriji i svrha. Arheološki izvori: nalazi i nalazišta. Kategorije i tipovi nalaza i nalazišta. Pojam kulture i civilizacije u okvirima prapovijesne arheologije. Apsolutna i relativna kronologija.

Studentske obveze: pismeni ispit

Raspored rada po tjednima:

1. Što je arheologija. Odnos arheologije i povijesti, položaj prapovijesti u sklopu povijesti. Odnos arheologije i antropologije. Ciljevi i zadaci arheologije. Podjela arheologije
2. Povijest proučavanja i istraživanja prapovijesti
3. Pojam kulture i civilizacije u prap. arheologiji. Periodizacija prapovijesti.
4. Paleolitik i mezolitik
5. Protoneolitik, pretkeramički neolitik, neolitik
6. Eneolitik
7. Brončano doba
8. Željezno doba
9. Arheološki izvori: nalazi, nalazišta, arheološki kontekst
10. Općenita nalazišta: staništa, naselja
11. Nalazišta posebne namjene: grobovi, ritus pokapanja
12. Nalazišta posebne namjene: svetišta, ostave, rudnici, kamenolomi
13. Kronologija: relativna, apsolutna. Metode datiranja
14. Posjet Arheološkom muzeju u Zagrebu

Literatura:

Obvezatna:

T. Težak-Gregl: Uvod u prapovijesnu arheologiju. Scripta

Skupina autora: Praistorija jugoslavenskih zemalja I, II, III, IV, V (Uvodna poglavlja), Sarajevo 1979., 1983.

C. Renfrew & P. Bahn: Archaeology. Theories, Methods and Practice. London 1996. (2. izdanje)

P. Bahn: Arheologija. Tragovima velikih civilizacija. Uliks, Rijeka 2006.

Izborna:

Iscrpan popis literature nalazi se u scriptama